

Số: /TTr-KSONMT

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

Dự thảo

TỜ TRÌNH

Về việc ban hành Thông tư ban hành định quy trình kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt

Kính gửi: Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh

Thực hiện Quyết định số 3729/QĐ-BTNMT ngày 08 tháng 12 năm 2023 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc phê duyệt điều chỉnh Chương trình xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật của Bộ Tài nguyên và Môi trường giai đoạn 2021 - 2025, Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường đã chủ trì, phối hợp với các cơ quan, tổ chức và chuyên gia xây dựng dự thảo Thông tư ban hành quy trình kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt (sau đây gọi là dự thảo Thông tư). Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường kính báo cáo Bộ trưởng xem xét, phê duyệt Thông tư, cụ thể như sau:

I. CƠ SỞ PHÁP LÝ VÀ SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH THÔNG TƯ

1. Luật Bảo vệ môi trường số 72/2020/QH14 được Quốc hội khóa XIV thông qua tại Kỳ họp thứ 10 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2022 với nhiều quy định mới về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt (CTRSH); một trong những chính sách nổi bật là quy định về việc phân loại CHTSH tại nguồn với yêu cầu hộ gia đình, cá nhân phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn, thu gom và vận chuyển CTRSH được phân loại đến đúng nơi quy định (Điều 75); yêu cầu điểm tập kết, trạm trung chuyển cũng như cơ sở xử lý CTRSH phải đáp ứng các điều kiện để phù hợp với từng loại CTRSH đã được phân loại (Điều 76, 77); CTRSH phải được xử lý bằng công nghệ phù hợp, hạn chế xử lý bằng công nghệ chôn lấp trực tiếp (Điều 78). Đồng thời, tại Khoản 5 Điều 79 đã giao Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường có trách nhiệm quy định định mức kinh tế, kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý CTRSH đảm bảo phù hợp với các chính sách mới của Luật về phân CTRSH tại nguồn.

2. Hiện nay, quy trình kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển, xử lý CTRSH chưa được ban hành. Các địa phương hiện đang sử dụng mô tả thành phần công việc do Bộ Xây dựng ban hành tại Quyết định 592/QĐ-BXD ngày 30 tháng 5 năm 2014 của Bộ xây dựng công bố định mức dự toán thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn đô thị hoặc do địa phương tự ban hành. Tuy nhiên, công tác thu gom, vận chuyển CTRSH đã thay đổi phương thức theo quy định tại Điều 75, 76, 77, 78 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 nêu trên. Vì vậy, toàn bộ quy trình kỹ thuật thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn sinh hoạt phải được xây dựng mới đáp ứng yêu cầu phù hợp với hoạt động phân loại CTRSH tại nguồn. Đồng thời,

công nghệ xử lý CTRSH đã có nhiều chuyên biến, nhiều loại công nghệ mới được áp dụng trong thực tiễn, đặc biệt là công nghệ chế biến chất thải thực phẩm thành mùn, công nghệ đốt đã góp phần giảm thiểu CTRSH phải chôn lấp, giảm nguy cơ gây ô nhiễm môi trường đất, nước; sự hình thành các trạm trung chuyển, các trạm tái chế CTRSH đang đề ra những nhu cầu bức xúc trong thực tiễn phải có các quy trình kỹ thuật, định mức kinh tế - kỹ thuật phù hợp để vận hành.

3. Triển khai thi hành Luật Bảo vệ môi trường, ngày 23 tháng 3 năm 2022, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 558/QĐ-BTNMT phê duyệt Danh mục và phân công đơn vị xây dựng văn bản pháp luật do Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì; phân công đơn vị phối hợp xây dựng văn bản pháp luật do các Bộ, ngành, địa phương chủ trì và nhiệm vụ để triển khai thi hành Luật Bảo vệ môi trường, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Bảo vệ môi trường. Ngày 08 tháng 12 năm 2023, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 3729/QĐ-BTNMT phê duyệt điều chỉnh Chương trình xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật của Bộ Tài nguyên và Môi trường giai đoạn 2021 - 2025. Ngày 22 tháng 3 năm 2024, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 432/QĐ-BTNMT ban hành Chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật năm 2024 của Bộ Tài nguyên và Môi trường. Tại các văn bản nêu trên đã giao Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường chủ trì xây dựng, ban hành Thông tư ban hành định mức kinh tế - kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt.

4. Thông tư số 16/2021/TT-BTNMT ngày 27 tháng 9 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật thuộc phạm vi quản lý của Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định nguyên tắc xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật là phải tuân thủ theo tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật quốc gia, quy định kỹ thuật, quy trình kỹ thuật được cơ quan nhà nước có thẩm quyền công bố, ban hành đối với một quá trình sản xuất, tạo ra sản phẩm và đáp ứng yêu cầu chung về kết cấu của các loại định mức; đảm bảo tính tiên tiến, tính thống nhất và tính kế thừa (Điều 4). Bên cạnh đó, theo Công văn số 1403/BTNMT-KHTC ngày 07 tháng 3 năm 2024 của Bộ Tài nguyên và Môi trường thực hiện chương trình xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật của Bộ Tài nguyên và Môi trường giai đoạn 2021-2025, các đơn vị cần phối hợp với Vụ Khoa học và Công nghệ đề xuất xây dựng quy định kỹ thuật, quy trình kỹ thuật để làm căn cứ xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật tương ứng.

Từ các lý do nêu trên, việc xây dựng và ban hành Thông tư là cần thiết, là cơ sở để xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật tương ứng.

II. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG THÔNG TƯ

Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ban hành Quyết định số 993/QĐ-BTNMT ngày 15 tháng 4 năm 2024 thành lập Tổ soạn thảo Thông tư ban hành quy trình kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt. Quá trình xây dựng dự thảo Thông tư bao gồm các hoạt động chính như sau:

- Tổ chức các hội thảo xin ý kiến các địa phương, các công ty môi trường đô thị tại các địa phương, các chuyên gia để xin ý kiến thống nhất đề cương nội dung

dự thảo Thông tư và cho ý kiến về các quy định liên quan đến việc xây dựng quy trình kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt.

- Tổ chức các cuộc họp nhóm kỹ thuật, tham vấn các chuyên gia có chuyên môn về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt

- Tổ chức họp Tổ soạn thảo Thông tư ngày 15 tháng 4 năm 2024 và ngàytháng năm 2024 để cho ý kiến góp ý về dự thảo các nội dung chi tiết Thông tư.

- Ngày....tháng 4 năm 2024, dự thảo Thông tư đã được gửi xin ý kiến các địa phương, Bộ, ngành có liên quan (Công văn số/BTNMT-KSONMT); đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ và Bộ Tài nguyên và Môi trường để xin ý kiến rộng rãi các tổ chức, cá nhân có liên quan theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Công văn số 2240/BTNMT-KSONMT ngày 08/4/2024 và Công văn số 1181/KSONMT-CTRS ngày 05/4/2024). Các ý kiến góp ý và giải trình, tiếp thu cho nội dung dự thảo Thông tư được nêu chi tiết tại Phụ lục Tờ trình. Trên cơ sở ý kiến góp ý của các Bộ, ngành, địa phương, Tổ soạn thảo đã tổng hợp và hoàn thiện nội dung dự thảo Thông tư.

- Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường đã có các Công văn số/KSONMT-CTRS ngày....tháng...năm 2024 và Công văn số/KSONMT-CTRS ngày....tháng...năm 2024 gửi xin ý kiến thẩm định của các Vụ: Pháp chế, Khoa học và công nghệ.

- Ngày ...tháng....năm 2024, Vụ Khoa học và Công nghệ đã có Công văn số..../KHCVN về việc thẩm định dự thảo Thông tư. Ngày....tháng....năm 2024, Vụ Pháp chế đã có Công văn số..../PC về việc thẩm định dự thảo Thông tư. Trên cơ sở tiếp thu ý kiến thẩm định của Vụ Khoa học và Công nghệ và Vụ Pháp chế, Tổ soạn thảo tiếp tục hoàn thiện và đến nay đã hoàn thành dự thảo Thông tư.

Dự thảo Thông tư được xây dựng trên cơ sở tuân thủ các quy định tại Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015, Nghị định số 34/2016/NĐ-CP quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật có quy định về việc đánh giá tác động của chính sách, Thông tư số 16/2021/TT-BTNMT ngày 27 tháng 9 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật thuộc phạm vi quản lý của Bộ Tài nguyên và Môi trường. Nội dung Thông tư không làm phát sinh thủ tục hành chính, không tạo ra sự bất bình đẳng giữa các chủ thể tham gia hoạt động xây dựng, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt nói riêng và bảo vệ môi trường nói chung.

III. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ

1. Bố cục của dự thảo Thông tư

Dự thảo Thông tư gồm 02 phần, cụ thể như sau:

- Phần I: Quy định chung (gồm 04 mục);

- Phần II: Quy trình kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt (gồm 05 chương và 24 mục);

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Thông tư:

Dự thảo Thông tư được xây dựng gồm 02 phần, cụ thể như sau:

- Phần I. Quy định chung, quy định: Phạm vi điều chỉnh; Đối tượng áp dụng; Căn cứ xây dựng quy trình kỹ thuật; Quy định về sử dụng định mức kinh tế - kỹ thuật.

- Phần II. Quy trình kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt bao gồm 05 chương và 25 quy trình kỹ thuật, cụ thể:

+ Chương I: Công tác thu gom chất thải rắn sinh hoạt quy định 09 quy trình kỹ thuật gồm: Công tác thu gom chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại tại đường phố đến điểm tập kết bằng thủ công; Công tác thu gom chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại tại ngõ xóm đến điểm tập kết bằng thủ công; Công tác thu gom đồng thời chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại tại đường phố/ngõ xóm đến điểm tập kết bằng thủ công; Công tác thu gom chất thải thực phẩm tại đường phố/ngõ xóm đến khu xử lý bằng cơ giới với cự ly bình quân 20 km; Công tác thu gom chất thải khác còn lại tại đường phố/ngõ xóm đến trạm trung chuyển/khu xử lý bằng cơ giới kết hợp thủ công với cự ly bình quân 20 km; Công tác thu gom chất thải nguy hại tại các điểm tập kết, vận chuyển đến khu xử lý; Công tác thu gom chất thải rắn sinh hoạt công kênh tại điểm tập kết, vận chuyển đến khu xử lý.

+ Chương II: Công tác vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt quy định 04 quy trình kỹ thuật gồm: Công tác vận chuyển chất thải có khả năng tái sử dụng, tái chế từ phương tiện thu gom tại các điểm tập kết đến cơ sở phân loại, tái chế với cự ly bình quân 20 km sử dụng xe ô tô tải thùng; Công tác vận chuyển chất thải rắn thực phẩm từ các xe thô sơ (xe đẩy tay) tại các điểm tập kết lên xe cuốn ép, vận chuyển đến khu xử lý với cự ly bình quân 20 km; Công tác vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt khác còn lại từ phương tiện thu gom tại các điểm tập kết đến trạm trung chuyển/khu xử lý với cự ly bình quân 20 km; Công tác vận chuyển chất thải khác còn lại từ trạm trung chuyển (không có hệ thống ép rác) đến khu xử lý với cự ly bình quân 20 km bằng xe hooklip và xe cuốn ép; Công tác vận chuyển chất thải khác còn lại từ trạm trung chuyển (có hệ thống ép rác) đến khu xử lý với cự ly bình quân 20 km bằng xe hooklip.

+ Chương III: Công tác vận hành trạm trung chuyển chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại quy định 05 quy trình kỹ thuật gồm: Công tác vận hành trạm trung chuyển chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại, không sử dụng hệ thống ép và sử dụng xe ép rác; Công tác vận hành trạm trung chuyển chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại, không sử dụng hệ thống ép, sử dụng máy xúc; Công tác vận hành trạm trung chuyển chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại, sử dụng hệ thống ép rời và sử dụng máy xúc lật; Công tác vận hành trạm trung chuyển chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại, sử dụng hệ thống ép kín, không sử dụng máy xúc; Công tác vận hành trạm phân loại chất thải có khả năng tái chế, tái sử dụng bằng thủ công.

+ Chương IV: Công tác xử lý chất thải rắn sinh hoạt quy định 06 quy trình kỹ thuật gồm: Công tác xử lý chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại bằng phương pháp chôn lấp hợp vệ sinh sử dụng vật liệu phủ bằng đất; Công tác xử lý chất thải rắn sinh hoạt sau phân loại bằng phương pháp chôn lấp hợp vệ sinh công suất bãi từ

1000 đến ≤ 1500 tấn/ngày sử dụng vật liệu phủ trung gian; Công tác xử lý chất thải thực phẩm thành mùn tại khu tập trung; Công tác xử lý chất thải rắn sinh hoạt bằng phương pháp đốt phát điện; Công tác xử lý chất thải rắn sinh hoạt bằng phương pháp đốt tiêu hủy.

+ Chương V: Công tác khác quy định 01 quy trình kỹ thuật gồm: Công tác vệ sinh diêm tập kết.

V. TIẾP THU, GIẢI TRÌNH Ý KIẾN GÓP Ý, THẨM ĐỊNH

Các ý kiến thẩm định, góp ý và tiếp thu, giải trình chi tiết được trình bày tại các Phụ lục kèm theo Tờ trình này.

Trên cơ sở các nội dung soạn thảo và tiếp thu các ý kiến nêu trên, Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường đã hoàn thiện dự thảo Thông tư để trình Bộ trưởng ban hành. Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường kính trình Bộ trưởng xem xét, phê duyệt Thông tư ban hành quy trình kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt.

(Hồ sơ kèm theo Tờ trình gồm: (1) Dự thảo Thông ban hành định mức kinh tế - kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt; (2) Báo cáo thuyết minh xây dựng dự thảo định mức kinh tế - kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt; (3) Bảng giải trình tiếp thu ý kiến thẩm định của các Vụ trực thuộc Bộ; (4) Bảng giải trình tiếp thu ý kiến góp ý của các Bộ, ngành, địa phương và các đơn vị trực thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường)

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Lê Công Thành (để báo cáo);
- Các Vụ: KHCN, KH-TC, PC;
- Lưu: VT, CTRSH, HL(10).

CỤC TRƯỞNG

Hoàng Văn Thúc